

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЇ ТА МАСОВИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

До захисту допустити:
Завідувач кафедри

(підпис) (ПІБ завідувача кафедри)
«__» _____ 20__ р.

**«Специфіка використання інструментів штучного інтелекту в
редакційній діяльності сучасних цифрових медіа»**

Кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти
(бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
«Журналістика. Медіакомунікації
та зв'язки з громадськістю»

(назва освітньо-професійної програми)

Кондратьєв В.В.

(прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти)

Науковий керівник:

Герасимович В.А. доктор

педагогічних

наук, доцент

(прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання)

Рецензент:

Іллюк Н.О., к.н. з мас.ком,

Київський Палац дітей та юнацтва,

керівник інформаційно-творчого

агенства «ЮН-ПРЕС»

(прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання, місце роботи)

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою _____

Секретар ЕК _____

«__» _____ 20__ р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СУЧАСНИХ ЦИФРОВИХ МЕДІА.....	6
1.1. Поняття штучного інтелекту та особливості його впровадження в журналістику.....	10
1.2. Основні види та функціональні можливості ШІ-інструментів у редакційній діяльності.....	13
1.3. Вплив інструментів ШІ на трансформацію сучасних цифрових медіа.....	18
Висновок до розділу 1.	
РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА СЕРІЇ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ЦИФРОВОГО МЕДІА ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНСТРУМЕНТІВ ШІ.....	23
2.1. Концепція, тематичне спрямування та формат серії журналістських матеріалів.....	25
2.2. Використання ШІ-інструментів у процесі створення текстового та візуального контенту.....	27
2.3. Оцінка результативності та професійної доцільності застосування ШІ у створенні медіапродукту.....	29
Висновок до розділу 2.	
ВИСНОВКИ	37
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	39
ДОДАТКИ.....	41

ВСТУП

Актуальність цієї теми полягає в тому, що сучасний медіапростір, який переживає трансформацію, котру можна порівняти з появою інтернету. Інструменти штучного інтелекту - від генеративних моделей типу ChatGPT до складних алгоритмів аналізу даних - інтегруються в кожен етап редакційного циклу. Світ перенасичений інформацією, тому традиційні методи дистрибуції контенту втрачають ефективність. Стрімка еволюція медіапростору в наш час привела до того, що цифрові медіа опинилися в епіцентрі технологічної революції - впровадження систем штучного інтелекту.

В умовах гібридних загроз та повномасштабної інформаційної війни для українських цифрових медіа інструменти ШІ стають одночасно і «зброєю» для швидкого спростування фейків, і зоною вразливості. Розуміння механізмів роботи алгоритмів є стратегічним завданням для забезпечення національної медіагігієни.

Використання ШІ-інструментів для аналізу поведінки аудиторії дозволяє медіа створювати персоналізовані стрічки новин, автоматизовані розсилки та адаптувати стиль подачі під конкретні сегменти користувачів. Це є вирішальним фактором виживання цифрових видань у конкуренції з глобальними платформами та соціальними мережами. Втім це вже не просто автоматизація рутини, а зміна самої філософії журналістики: швидкості подачі інформації, персоналізації контенту та взаємодії з аудиторією.

Сьогодні штучний інтелект - це не просто допоміжний софт, а повноцінний учасник редакційного циклу, який здатний генерувати новини, проводити глибокий аналіз даних та оптимізувати контент під запити пошукових систем та алгоритми соціальних мереж. Це вимагає перегляду компетенцій сучасного редактора, який поступово трансформується.

Однак, поряд із технологічним прогресом постають безпрецедентні загрози: маніпуляція громадською думкою за допомогою дипфейків, складні питання авторського права на згенерований контент і т.д. Проте разом із можливостями виникають і виклики: загроза дезінформації, питання авторського права і т.д.

Саме тому дослідження специфіки використання ІІІ в цифрових медіа є критично важливим для розуміння майбутнього професії.

Об'єктом дослідження є дослідження процесу редакційної діяльності сучасних цифрових медіа в умовах технологічної конвергенції.

Предмет дослідження - особливості, методи та інструментарій штучного інтелекту, що застосовуються для створення, редагування, дистрибуції та оптимізації медіаконтенту. Для розв'язання визначених завдань у роботі застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів, а саме:

1. метод системного та порівняльного аналізу (для вивчення еволюції ІІІ та зіставлення кейсів різних редакцій);
2. типологічний метод (для класифікації інструментів ІІІ);
3. метод дослідження практичного досвіду впровадження алгоритмів, тощо.

Мета роботи - проаналізувати специфіку використання інструментів ІІІ в редакціях цифрових медіа, виявити переваги та ризики їх впровадження, а також окреслити перспективи розвитку журналістики в умовах алгоритмізації.

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному підході до аналізу ІІІ не просто як технічного інструменту, а як структурного елемента медіатрансформації. У роботі також систематизовано досвід медіа, що працюють в умовах гібридної агресії, де ІІІ виступає як засіб верифікації та контрпропаганди.

Практичне значення роботи визначається можливістю використання отриманих результатів для розробки внутрішніх редакційних кодексів використання ІІІ. Висновки дослідження можуть стати базою для створення рекомендації щодо автоматизації новинних стрічок, оптимізації SEO-стратегій та захисту медіа-контенту від алгоритмічних маніпуляцій. Також практичне значення отриманих результатів визначається можливістю їх безпосереднього використання менеджментом та редакторами цифрових ЗМІ для розробки внутрішніх редакційних кодексів, політик тощо, щодо етичного використання ІІІ.

Висновки, аналітичні матриці та рекомендації дослідження можуть слугувати базою для:

1. проектів автоматизації новинних стрічок та оптимізації SEO-стратегій;
2. побудови систем захисту власного медіаконтенту від алгоритмічних маніпуляцій та плагіату.

Окремої уваги заслуговує питання професійної етики та прозорості. Впровадження алгоритмів у редакційну роботу створює «чорну скриньку» прийняття рішень, що може підірвати довіру аудиторії.

Для досягнення поставленої мети у роботі передбачено вирішення таких завдань:

1. Дослідити еволюцію технологій ШІ в контексті розвитку цифрових медіа;
2. Класифікувати основні інструменти ШІ за їх функціональним призначенням у редакційному циклі;
3. Проаналізувати кейси успішного впровадження алгоритмів у провідних виданнях;
4. Виявити ключові ризики (етичні, правові, репутаційні), пов'язані з автоматизацією контенту;
5. Спрогнозувати щодо трансформації в сфері медіа під впливом ШІ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В СУЧАСНИХ ЦИФРОВИХ МЕДІА

У сучасних індустріях, що швидко розвиваються, керування за допомогою ШІ відіграє ключову роль у розробці сучасних систем. ШІ покращує здатність аналізувати величезні масиви даних, прогнозувати ризики проекту та автоматизувати повторювані завдання, дозволяючи командам зосередитися на стратегічних цілях. Традиційні підходи є неефективні. ШІ вирішує ці проблеми шляхом автоматизації процесів, забезпечення відстеження в реальному часі та надання корисної інформації. Це нововведення дає можливість виконувати якісні проекти швидше та точніше. Штучний інтелект революціонує, використовуючи обробку природної мови і машинне навчання для аналізу інформації зацікавлених сторін, виявлення прогалин і визначення пріоритетів вимог. Ці технології спрощують отримання інформації зі складних наборів даних і комунікацій із зацікавленими сторонами, забезпечуючи ясність і точність у визначенні цілей проекту. Інструменти ШІ створюють точні і послідовні специфікації вимог шляхом автоматизації. Завдяки специфікації вимог на основі штучного інтелекту команди можуть забезпечити вимоги вищої якості, зменшуючи кількість помилок і непорозумінь. Автоматизоване керування на основі штучного інтелекту забезпечує безперебійне оновлення, контроль версій і синхронізацію між командами. Це допомагає в реальному часі усунути затримки людських процесів. ШІ дозволяє швидко, ефективно і продуктивно створити проєкт[1]. Як і будь-які інновації, великі мовні моделі потребують часу, щоб спуститися на рівень рутинного й повсякденного використання. Багато редакцій це прийняли та відстежують, як і де ШІ може допомогти. Наприклад, у роботі із систематизацією великих масивів даних або для покращення користувацького досвіду чи клієнтської підтримки, із виділенням головного з довгих зустрічей та підбиванням підсумків - тобто з тим, що комп'ютерне навчання робить це дуже швидко. Не потрібно великих вкладень, але потребує чіткого розуміння цілей для свого проєкту. Втім штучний інтелект не замінить журналістів, але замінить тих, хто не

вміє з ним працювати. Проте більшість світових видань все ж використовують штучний інтелект в своїх роботах. До прикладу: один з місцевих американських видань Connecticut Mirror (CT Mirror) не вистачало ресурсів для того, щоб висвітлювати всі важливі події штату Коннектикут. Більша частина новин стосується політики, різних питань, звітів, які потрібно дуже кропітливо розглядати. Щоб створити нову позицію в роботі з інноваціями, звернулися до ШІ. В медіапросторі почали використовувати ШІ, щоб бути в ногу з інноваціями.

Анджела Айкхорст є розробницею ШІ. В її завданні стоїть відстежувати законопроекти місцевої влади, аналізувати офіційні документи та шукати теми для матеріалів.

Перед тим як до CT Mirror приєдналась Анджела Айкхорст, керівний редактор видання Стівен Б'юзмаєр вже використовував і створив 4 інструменти які використав для аналізу джерел. CT Mirror виділявся серед конкурентів, бо йому вдалося зробити неповторні цікаві матеріали.

Б'юзмаєр так само використовує продукт на кшталт Ask The Post AI - чат-боту The Washington Post, який відповідає на певні запити і хоче створити щось подібне для власного користування. Але в редакції всеодно редагують роботу ШІ, бо він також може помилятися.

Щоб розширити можливості роботи з ШІ-інструментом, команда збирає данні в мережі. Їхня мета - вони хотять покращити якість своїх опрацювань, а ШІ робить це ефективніше.

Медіа робить аналіз процесу унікальності матеріалу, який потрапляє до читача, щоб змусити його повернутися знову. У Financial Times часто експериментують з інноваціями, які є ресурсно-затратними і масштабними. Белла Кокарілл, в соцмережах розповіла як покращити взаємодію з читачами в коментарях, оскільки це дуже добре впливає на читацьку залученість.

Читач майже не використовує свій матеріал на вебсайті, тому. Щоб створити питання і підняти актив команда формувала його за допомогою штучного інтелекту. Але ці питання обов'язково перевіряли і редагували, тобто без

контрольної публікації не допускалося. В той самий час ШІ економив час на формування завдання, а у людини залишалося більше ресурсу.

Результати були очікувано невеликі, але все ж позитивні - перегляди коментарів зросли на 3,5% у загальному, а також з'явилося +11,5% переглядів від читачів, які попереднього місяця не переглядали цю секцію. Також змінився загальний тон коментарів - завдяки запитанню, яке чітко стосувалося теми статті, вони стали сфокусованішими й дискусія не змінювалася на щось непов'язане. Надалі "Financial Times" планує тестувати цю функцію й у новинному додатку видання[2]. Однак не тільки іноземні медіа видавництва використовують штучний інтелект. Деякі українські медіа також використовують елементи штучного інтелекту. В медіа сфері існують рекомендації з використання штучного інтелекту. Ці рекомендації стосуються не тільки систем, медіа яких розробляють їх самостійно, так і інших працівників медіа, які використовують їх з відкритих джерел (наприклад, ChatGPT, Bard, Midjourney тощо).

Документ окреслює основні принципи відповідального використання ШІ:

1. **Відповідальне редакційне рішення** (впровадження та застосування систем ШІ має здійснюватись на основі зважених рішень редакції медіа з урахуванням специфіки та цілей діяльності конкретного засобу масової інформації);
2. **Законність** (використання систем ШІ та їх публікація повинні здійснюватись за наявності усіх необхідних прав та дозволів);
3. **Регулярне проведення оцінки ризиків**, пов'язаних з використанням систем ШІ (необхідно постійно аналізувати ризики, пов'язані із застосуванням ШІ, на всіх етапах їхнього функціонування);
4. **Прозорість і зрозумілість** (важливо надавати інформацію про використання ШІ, а також усвідомлювати джерела даних, на основі яких працює ШІ);

5. **Поінформованість аудиторії** про використання систем ІІІ та про природу поширеного контенту (користувачі повинні отримувати зрозумілу інформацію про використання ІІІ та характер створеного контенту);

6. **Конфіденційність і захист даних** (забезпечення уникнення витоку персональних даних або іншої інформації з обмеженим доступом під час використання ІІІ);

7. **Різноманітність** (створення умов для доступу різної аудиторії до різностороннього контенту, без проявів дискримінації, зокрема через застосування інструментів персоналізації) та **недискримінаційність**;

8. **Фаховий людський контроль** (обов'язкова перевірка та оцінювання людиною фахівцем в результаті роботи системи ІІІ);

9. **Відповідальність** (користувач, який застосовує систему ІІІ у професійній діяльності, повинен відповідати за наслідки використання роботи цих інструментів);

10. **Адаптивність** (системне покращення підходів до відповідального використання систем ІІІ відповідно до змін у законодавстві і розвитку технологій).

Рекомендації для медіа:

1. Дотримуватись вимог законодавства про захист персональних даних під час створення та використання систем ІІІ;

2. Систематично здійснювати контроль і моніторинг роботи систем ІІІ, зокрема перевіряти їхню відповідність стандартам захисту прав людини;

3. Забезпечити відкритість використання ІІІ та надавати інформацію аудиторії про випадки його використання;

4. Перед поширенням контенту, створеного за допомогою ІІІ, проводити перевірку, щоб уникати помилок чи поширення недостовірної інформації;

5. Обов'язково інформувати користувачів про застосування ІІІ;

6. Забезпечувати постійний контроль за роботою системи ШІ, у разі виявлення збоїв чи алгоритмічних помилок, призупиняти її використання, виправляти прогалини у системі, лише потім відновлювати роботу;
7. У разі виявлення учасниками підозр, щодо роботи алгоритмів система ШІ порушує їхні права, надати можливість направляти скарги;
8. Гарантувати, що системи ШІ, які не були розроблені самим суб'єктом у медіа сфері або на його замовлення чи за його договором, відповідають стандартам захисту прав людини;
9. Застосовувати системи ШІ на законних підставах, забезпечуючи повний захист прав інтелектуальної власності третіх осіб;
10. Моніторити офіційну інформацію від компанії-розробника ШІ щодо дотримання системою стандартів з безпеки даних та прав людини, а також слідкувати за оновленнями системи [3].

1.1. Поняття штучного інтелекту та особливості його впровадження в журналістику

Штучний інтелект вирішує завдання людини, за допомогою комп'ютерів та машин мислити, але всеодно вимагають людського інтелекту. Іншими словами, це імітація людського мозку машинами, які можуть навчатися, розмірковувати, робити висновки та діяти відповідним чином. Нейронні мережі ШІ ґрунтуються на алгоритмах та великих обсягах даних, які використовуються для навчання комп'ютерних систем розпізнавати певні зразки й тенденції. Після цього системи ШІ можуть приймати рішення та виконувати завдання, подібні до тих, що виконують люди. Метою технології є створення «розумних» машин, здатних замінити або доповнити людський розум у певних сферах. ШІ використовується для автоматизації складних завдань, підвищення ефективності та точності, а також для аналізу величезних обсягів даних, з якими важко впоратися людині. Зазвичай людина не може знати всі мови світу, а також не розбиратися в робототехніці, тому система ШІ може надати рекомендації і розпізнати або

перекласти з будь-якої мови. В середині XX століття з'явилася ідея штучного інтелекту. Алан Тюрінг у 1950 році один з найперших підняв це питання. А в 1956 році на Дартмутському семінарі був офіційно введений термін «штучний інтелект» був офіційно введений Джоном Маккарті. Наступні роки штучний інтелект почав активно розвиватися. Важливим стало створення експертних систем, нейронних мереж, машинного навчання та великих мовних моделей[4]. Проте з появою штучного інтелекту з'явилося багато можливостей у сфері журналістики. З того часу новинна індустрія зіткнулася саме з цим викликом. Основні виклики, з якими зіткнулися в сфері журналістики, це:

1. Інтеграція штучного інтелекту прискорює обробку даних, але не здатна повністю замінити людину. Мащини все ще потребують людського контролю. Неможливість реагувати на неочікувані події, знаходити найважливішу інформацію. Водночас перевагою ШІ є автоматичний переклад: прибирає мовні бар'єри, що дозволяє охопити ширшу аудиторію, створити власний контент рідною мовою, роблячи його доступним для більшої кількості читачів у всьому світі.

2. Термінові новини зберігають свою значущість, але їх актуальність стрімко скорочується.

Політичні та економічні події впливають на валютні ринки, однак реакція людей на них сповільнюється. Головними конкурентами медіа стають хедж-фонди, які використовують власні алгоритми ШІ.

3. Журналістика досі залишається незамінною та має велику цінність, оскільки ШІ не може замінити таку людську якість, як емпатію, здобути ексклюзивну інформацію на місці подій. Цікаві репортажі потребують критичного мислення та людської взаємодії, які недоступні штучному інтелекту.

4. Трансформація редакційних процесів із використанням ШІ, більше стосуватимуться редакторів аніж репортерів, тому що написання творчої частини матеріалу буде залишатися за людиною, однак технічне оформлення переходять до алгоритмів.

Наприклад журналіст протягом декількох років пише репортаж про розкриття кримінальної справи, а ШІ може за пару секунд перевірити орфографію, створити до цієї статті фото і фрагменти відео.

Ця аналогія доводить, що ШІ-редактор замінить людину в найближчі часи.

5. Світ пошуку поступиться місцем світу питань і відповідей

Цей перехід від класичного пошуку в системі Google до швидкої відповіді в ChatGPT змінює правила гри. Модель «питання-відповідь» стало новою реальністю в інтернеті: миттєва відповідь, економія часу, інтерактивність, розширений контекст.

6. Персоналізація - частина реальності

Персоналізація втілюється в повсякденну реальність медіапростору, де кожен користувач має «персональну газету». Однак, багато читачів побоюються ділитися персональними даними з виданнями, тому цей процес йде дуже повільно, але перевага алгоритмів у тому, що вони можуть безпомилково вгадувати наші інтереси та виявляти закономірності, які ми не усвідомлюємо самі. Крім того, вони дуже добре балансують між захистом читача від перевантаження та підтримкою його обізнаності щодо найважливіших суспільних тем.

7. Регулювання штучного інтелекту - неминуче

Світові регулятори розробляють чіткі правила контролю щодо розповсюдження та прозорості контенту, однак сфера сучасної журналістики вже демонструє стійкість і обережність у роботі з цими технологіями[5]. З моменту свого існування, зростаючи від простих моделей створених на правилах до сучасних моделей більш розширеного навчання, мовні моделі пройшли довгий шлях. Самі перші мовні моделі були засновані на правилах, які використовували ручні правила для розбору мови. У них не було своїх можливостей і вони вимагали втручання людини. Однак це сприяло закладці розробки вдосконалих мовних моделей. Наступним важливим етапом в еволюції мовних моделей стала поява статистичних моделей. Ці моделі використовували ймовірні алгоритми для аналізу великих масивів тексту та вивчення мовних закономірностей. n-грамова

модель є найпершою і найвідомішою мовною моделлю, яка оцінює ймовірність слова, враховуючи його попередні. Її використовують в тих завданнях, де потрібно перекладати, моделювати і розпізнавати її. З розвитком моделі глибокого навчання на початку 21 століття почали розвиватися в галузі обробки природної мови. Вони використовують мережі і здатні утворювати людиноподібні відповіді на природну мову. Нейронна мережа була представлена Річардом Сохером в 2010 році, як однією з найвпливовіших моделей глибокого навчання. Порівняно з традиційними моделями, вона була найкращою, а саме: перевершувала в мовних завданнях, використовуючи нейронну мережу для розбору і генерації природної мови. Ця модель була представлена у 2014 році компанією Google, як першу версію нейромережевої мовної моделі під назвою Google Brain. Вона могла генерувати людські зв'язні і схожі на відповіді на введення тексту. Ця мережа називається довгою короткочасною пам'яттю. Ця модель проклала шлях до розробки такого чату як ChatGPT і вдосконалила його модель. Вона була кращою у порівнянні з попередніми мовними моделями. ChatGPT, представлений у 2019 році компанія OpenAI показала ChatGPT як мовну модель на основі трансформаторів для вивчення контекстних зв'язків між словами в реченні і використовує механізм самоуваги. Вона має здатність генерувати природні мовні відповіді і була навчена на великому масиві тексту. Цей чат показав великі можливості в моделюванні мови відповідях на запитання, машинному перекладі та інших завданнях обробки природної мови. Отже, кожна мовна модель ґрунтувалася на успіхах та обмеженнях попереднього досвіду, тому еволюція мовних моделей була поступовою від простих систем, утворених на правилах, до більш розвинутих моделей глибокого навчання. Ці моделі пройшли нелегкий та довгий шлях у здатності генерувати і розуміти природну мову [6].

1.2. Основні види та функціональні можливості ШІ-інструментів у редакційній діяльності

Для того, щоб зрозуміти як працює штучний інтелект, варто переглянути його різновиди:

- Слабкий ШІ. Це один з найпоширеніших видів ШІ оскільки він потребує мінімальної кількості обчислювальних потужностей. Тому його використовують на мобільних пристроях.

- Штучний загальний інтелект. Цю систему, призначають для конкретних завдань, оскільки він потребує мінімальних кількостей обчислювальних потужностей. Ця система здатна розуміти, виконувати, вивчати будь-які інтелектуальні завдання так само, як і людина. Але його використання потребує забезпечення високої потужності обчислювальних машин найпоширеніший вид ШІ сьогодні, оскільки він потребує мінімальної кількості обчислювальних потужностей.

- Свідомий ШІ. Ця система штучного інтелекту має здатність мати власні емоції, думки та суб'єктивний власний досвід. Її використовують в ігрових двигунах, в демоверсії Matrix розробники проводили експеримент, усвідомлюючи що вони знаходяться в грі. Наразі ШІ не може розвиватися через обмеження. На сьогодні наукова та технологічна спільноти прийшли до висновку що справжнього свідомого ШІ ще не існує.

- Супер-ШІ. Цей інтелект перевершує людські можливості у всіх сферах. Наслідки його появи важко передбачити. На сучасному етапі розвитку наука все ще знаходиться на етапі вузького ШІ[4].

Якщо взяти штучний інтелект в цілому, то він поділяється на такі цікаві та корисні програми, як:

1. ChatGPT - багатофункціональний помічник.

ChatGPT один із найуніверсальніших інструментів штучного інтелекту, який допомагає і полегшує роботу та повсякденні завдання. Він може адаптуватися до будь-якого запиту і одразу перейти до практики.

Що вміє ChatGPT:

- Миттєво відповідає на запитання будь-якої складності простими словами та допоможе розібратись у новій темі.

- Писати тексти, а саме: статті, листи, сценарії, пости для соцмереж чи навіть художні твори. А також ідеально оформлює тексти.

- Планування. ChatGPT допоможе скласти сценарій подорожі, створити план зустрічі або розкладу, навіть бізнес-стратегію.

- Розв'язувати технічні завдання. У його компетентність входить пояснити складний технічний процес, знайти помилку в програмі чи написати код.

- Генерувати ідеї. Розробка концепцій продукту, створення сюжету книги або генерація ідей для дизайну.

- Допомагає з мовою. Пише різними мовами світу. ChatGPT адаптує текст для потрібної аудиторії, допомагає сформулювати думку або виправити граматику.

2. Rytr - ШІ для створення контенту (текстів).

Ідеально підходить для оптимізації рутинних завдань та швидкої генерації чернеток і є зручним AI-помічником для маркетингу. Він працює на основі готових шаблонів, що прискорює роботу.

2. Ideogram AI - онлайн-генератор зображень.

Для створення ілюстрацій він є одним із найкращих інструментів. Він є одним з найкращих інструментів. На основі текстового опису Ideogram AI дозволяє генерувати зображення, що ідеально підходить для дизайну, реклами або проєктів.

Як працювати з Ideogram AI:

- Введіть текстовий опис зображення, яке хочете створити.

- Оберіть формат або стиль ілюстрації (наприклад, мультфільм чи реалістичне зображення).

- Згенеруйте результат, якщо потрібно відкоригуйте й завантажте готове зображення.

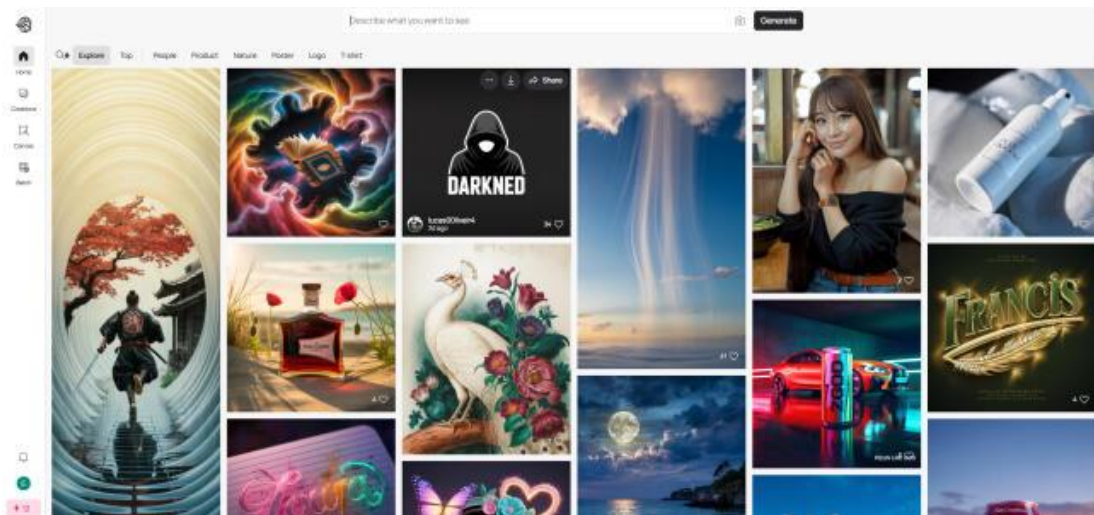

Рис.1.1 - Результат генерування онлайн-генератора Ideogram AI

3. AutoDraw - безкоштовний ШІ-інструмент від Google.

Він поєднує машинне навчання з роботами художників та допомагає створювати ілюстрації, перетворюючи незграбні ескізи на красиві іконки чи професійні ілюстрації.

Як скористатися

- Почати малювати начерк.
- ШІ запропонує готові варіанти з бібліотеки.
- Обрати потрібний дизайн, налаштувати його та зберегти результат.

5. Plus AI - ШІ для швидкого створення презентацій+AI

Цей сервіс швидко генерує слайди, економить час.

Як працює Plus AI

Основні етапи роботи:

- Користувач задає тему.
- Plus AI автоматично формує слайди.
- Далі можна редагувати презентацію.

6. Synthesia - ШІ для створення професійного відео з аватарами.

Цей сервіс створює відео на основі тексту.

Як скористатися:

- Обрати аватара для вашого відео.

- Ввести текст, який потрібно озвучити.
- Налаштувати фон, стиль та додаткові елементи.
- Згенерувати відео та завантажити його.

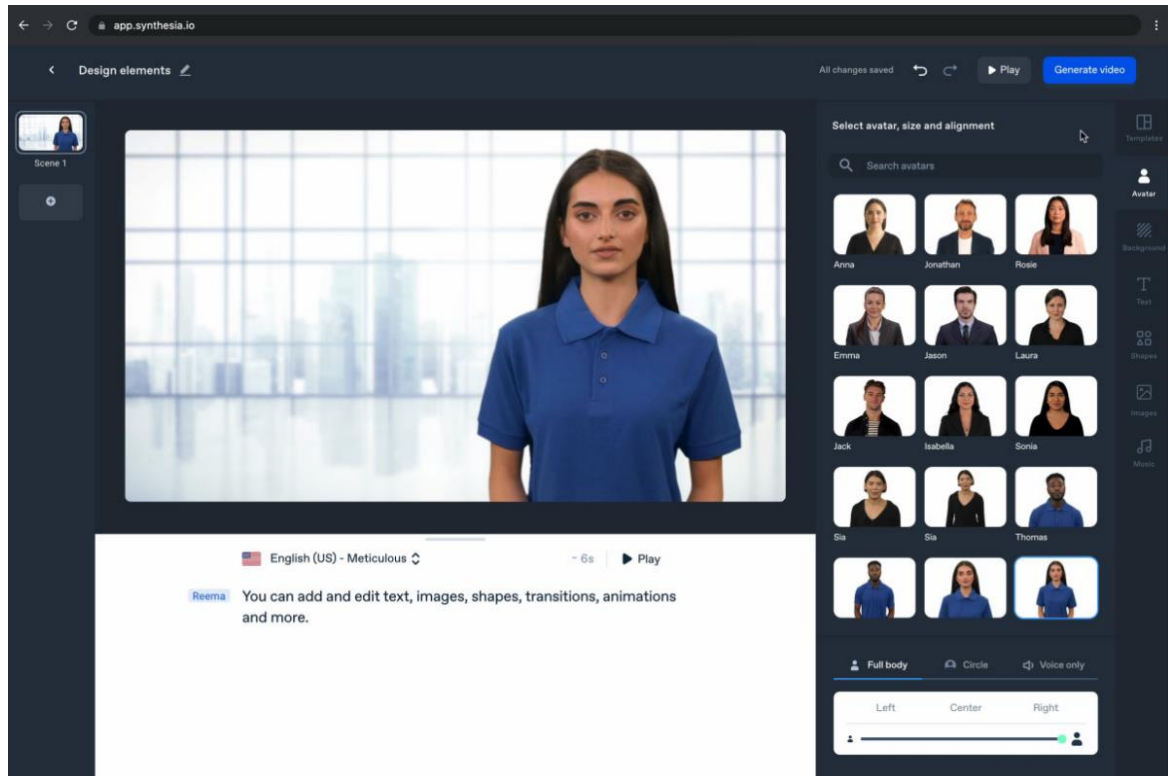

Рис.1.2 - Приклад генерування неймережі Synthesia

7. Runway - неймережа для створення та редагування відео.

Створює відео на основі тексту, забезпечуючи професійний вигляд результату. Цей сервіс використовують маркетологи, дизайнери і всі ті хто працює з мультимедіа.

Ця неймережа одна з найпопулярніших і найпотужніших ШІ-інструментів для редагування та генерації відео.

8. DeepL - передовий перекладач.

Ця платформа перекладаючи текст, удосконалює його, змінивши слово або перефразувавши речення.

9. Notta - ШІ для розшифрування тексту з відео.

Перетворює відео та аудіо у текстовий формат. Їм користуються всі, кому потрібна автоматична транскрипція.

Як скористатися

- Перенести файл або вставити посилання на відео (наприклад, з YouTube).
- Notta створює точний текстовий файл.
- Отриманий текст можна редагувати, додавати позначки або виправлення.

10. AIVA - ШІ для створення музики.

Це потужний ШІ-асистент для створення музики та композиції за лічені секунди.

Як працювати з AIVA

- Зареєструйтеся на сайті.
- Обрати жанр.
- Налаштувати параметри.
- Згенерувати мелодію.

Штучний інтелект майже повністю увійшло в наше життя. Він спрощує роботу надаючи творчі інструменти та відкриває можливості для ефективної роботи[7].

1.3. Вплив інструментів ШІ на трансформацію сучасних цифрових медіа

Під впливом ШІ, який прискорює інформацію, світ швидко трансформується, прискорюючи інформацію та відкриває нові перспективи для розвитку людей, змінює економічні процеси, розвиває технології. Останнім часом ШІ впроваджується у ключові сфери життя, що суттєво змінює соціальні комунікації, економіку, ринок праці та наукові дослідження.

Ці зміни потребують усвідомленого підходу до адаптації суспільства до нових реалій, їх регулювання та етичних меж. ШІ є інструментом прогресу і повинен сприяти його розвитку, аніж не створювати загрозу для людства.

Високопродуктивні процесори у поєднанні з технологіями дають можливість обробляти великий обсяг тренувальних нейронних мереж, а інтернет і цифрові платформи створили джерела даних, що дає можливість підвищити ефективність

машинного навчання. ШІ вже інтегрувалося в медицину, оборону, логістику, освіту та енергетику.

Важливу роль ШІ відіграє з іншими науками, а саме: у сфері безпеки в країнах, які лідирують у його розробці. Ці аспекти диктують нові правила конкуренції - автоматизація військових систем, аналіз загроз, кіберзахист. Якщо будь-яка держава, особливо у кіберпросторі буде відставати у цій сфері, то вона стає вразливою.

У формуванні глобального балансу сил ШІ є ключовим фактором. Його подальший розвиток визначатиме майбутнє у сфері міжнародних відносин, економіки та безпеки. Країни, які адаптують ці технології, отримують значну перевагу в сучасному світі.

Першими хто усвідомив стратегічне значення ШІ, були передові країни. Вони інвестували в його розвиток. Наразі використовують цю технологію у безпеці держави та економічного зростання. Залежно від регіону, рівень інвестицій та наукових досліджень значно відрізняється. Таким чином, у передових країнах розвиток ШІ відображає різні стратегічні підходи. В більшості ці країни інвестують у глобальне лідерство та акцентують увагу на безпеці та національних пріоритетів.

Розвиток ШІ проникає у всі ключові аспекти суспільного розвитку: освіту, економіку, безпеку, науку та технології. Але це формує нерівномірний доступ до передових технологій ресурсів і знань, що стає більш помітним. Провідні економіки інвестують у ШІ великі кошти, щоб отримати стратегічні переваги. В той самий час більшість країн світу відстають, що показує нерівномірність технологічного прогресу.

Розвиток ШІ сприяє зростанню економічного процесу. Глобальні інвестиції у ШІ в 2024 році досягли рекордної позначки, з яких більше половини припадає на країни G7 та Китай. Внесок ШІ у розвинених країнах зростає ВВП, порівняно з іншими країнами. У технологічно-розвинених економіках, рівень автоматизації на виробництві та бізнес-процесів свідчить про великий дисбаланс. Очікується, що

до 2035 року внесок ІІІ у ВВП країни буде глобальним. Однак основна частина праросту зосереджена у технологічних центрах. Таким чином, впровадження ІІІ посилює прірву між багатими і бідними країнами.

У сфері безпеки цей процес проявляється гостріше. Щорічно розвинені країни інвестують великі гроші у кібербезпеку, розробки оборонних систем та моніторингу кіберпростору, що дає змогу використовувати ІІІ для прогнозу атак. Водночас бідні країни обмежуються базовими методами захисту, що не дає можливості розвиватися в цій сфері. Можливість доступу до сучасних оборонних технологій визначає безпеку даних, а також геополітичну стійкість держави. Дивлячись на темпи розвитку, найближчим часом цей дисбаланс посилиться, оскільки розвинуті країни не матимуть змоги конкурувати у сфері оборонних та безпекових технологій. Хоча можуть бути і виключення.

Науково-технологічний розвиток є показником глобального дисбалансу. Високопродуктивна обчислювальна інфраструктура зосереджена у невеликій кількості країн, таких як G7 та Китай. Це означає, що інші країни змушені покладатися на зовнішні сервіси та платформи і це ставить їх у залежність від інших міжнародних корпорацій. Без цілеспрямованих програм технологічного трансферу, ця ситуація може погіршитися.

Розвиток ІІІ в освіті є одним із найважливіших факторів у різних частинах світу. У розвинених країнах більшість шкіл та університетів вже використовують ІІІ у навчальному процесі, що дає змогу учням працювати з технологіями. Більшість провідних онлайн-курсів із ІІІ створені англійською мовою, що ускладнює навчання для інших студентів, які не знають цієї мови. США та Китай кожен рік випускають майже половину світових спеціалістів у сфері ІІІ, що посилює їхнє лідерство.

Розвиток ІІІ є комплексним процесом, який охоплює всі аспекти: економічні, безпекові, освітні та науково-технологічні. Всі ці показники свідчать про зростання нерівності між країнами, які здійснюють інвестиції у їх розвиток та володіють передовими технологіями. Але є і виключення.

В майбутньому без міжнародного співробітництва цей розрив буде лише збільшуватися. Важливими кроками до його подолання є створення освітніх програм, доступних для всіх, підтримка наукових досліджень у країнах, що розвиваються та ініціатива у сфері технологічного трансферу. Використання ІІІ як інструменту глобального розвитку можна подолати соціальні та економічні бар'єри у майбутньому.

Попри війну та економічну нестабільність, Україна зберігає потенціал для інтеграції в глобальну сферу ІІІ. Вона демонструє прагнення до розвитку безпеки, що є запорукою конкурентноспроможності в майбутньому. Українські фахівці відіграють важливу роль у світовій індустрії, хоча війна спричинила руйнування інфраструктури та відтік кадрів. За кордоном працює дуже велика кількість ІТ-фахівців, хоча водночас українські університети випускають нових фахівців, зберігаючи потенціал. Освіта є рушієм розвитку ІІІ.

Також ІІІ має ключову роль у національній безпеці і обороні України. Її активно використовують для автоматизації розвідки, моніторингу загроз, логістики та аналізу бойових дій. ІІІ-системи ідентифікують супутникові знімки для виявлення мін та моніторингу окупованих територій.

В екології та енергетиці українські стартапи розробляють ІІІ-рішення для енергосистем, екологічного моніторингу та відновлювальних джерел енергії.

Обробка природної мови - є важливим вектором. Багато компаній в Україні досягли великого успіху у створенні голосових помічників, автоматичного перекладу та текстових аналізаторів. Дуже важливим напрямом є комп'ютерний зір, який використовують в оборонних технологіях, автопілотах та медичній діагностиці.

Таким чином, Україна попри виклики війни, володіє сильною освітою, кваліфікованими фахівцями, науковою базою та успішним досвідом у критичних сферах. Інвестиції в ІІІ стали не тільки фундаментом економічного зростання, а й оюороздатністю.

Таким чином від ШІ буде залежати майбутнє глобального суспільства, який змінює світ, а саме: адаптація ринку праці до автоматизації, регулювання військового використання ШІ, енергетична ефективність обчислень та зменшення технологічного розриву між країнами. Це формує конкурентні переваги на глобальному рівні і це дасть можливість на успішний розвиток, що є великим викликом і хорошим шансом для України[8].

Висновок до розділу 1

У 1 розділі бакалаврської роботи було розглянуто історію штучного інтелекту, його поняття, види, класифікацію та його роль в нашому суспільстві. Якщо підбити підсумок 1 розділу, то штучний інтелект наразі є допоміжним інструментом в сьогоденні. Він вміє не лише допомогти згенерувати текст для написання статті або музики, а й зробити генерацію фото, відеозображень, а також згенерувати аудіо. Також, підбиваючи підсумки, штучний інтелект є неодмінним помічником в деяких галузях професій та навіть допоміжним інструментом в навчанні

РОЗДІЛ 2. РОЗРОБКА СЕРІЇ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ЦИФРОВОГО МЕДІА ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНСТРУМЕНТІВ ШІ

В наш час штучний інтелект допомагає безпосередньо у створенні контенту, проведенні аналізу, тощо. Проте існують правила в редакціях, щодо використання штучного інтелекту. Отже:

1. Для авторів:

Для покращення читабельності та виправлення граматичних помилок у роботі, автори використовують генеративний ШІ. Автори повинні ретельно переглядати результат редагування, коли застосовують технології ШІ, оскільки вони можуть створювати авторитетні результати і бути неправильними, неупередженими або неповними. За матеріали, створеними із застосуванням ШІ, автори несуть повну відповідальність за оригінальність, достовірність та зміст. Автори повинні вказувати у своїх роботах випадки використання ШІ та технологій, що підтримуються штучним інтелектом і повинні бути зазначеними в опублікованій роботі із вказуванням назви інструменту та характеру його використання. Ця заява підтримує прозорість та довіру між редакторами, читачами та авторами, а також сприяє дотриманню умов використання ШІ чи технологій. Автори не можуть бути співавторами ШІ, а також цитувати його як автора. Авторство передбачає обов'язки, які можуть бути виконані лише людьми і кожен автор несе відповідальність за свою роботу, а авторство вимагає можливість затвердити роботу. Також вони несуть відповідальність за те, що вона не порушувала права інших осіб, а робота була оригінальною. Усі автори повинні дотримуватись принципів публікаційної етики перед поданням.

Не дозволяється використовувати генеративний ШІ для створення або зміни зображень у поданих рукописах, а саме видаляти або додавати малюнок, покращувати його, переміщати, робити затемнення. Коригування колірного балансу, яскравості або контрастності може бути в оригіналі, якщо воно не усуває інформацію. Якщо ці інструменти використано, то потрібно обов'язково про це зазначити у тексті рукопису. Необхідно додати пояснення як ШІ

використовувався в процесі створення зображення, а також вказати номер версії, виробника, назву моделі або інструменту. Автори повинні дотримуватися правил використання програмного забезпечення на базі ШІ та вказати посилання на контент. Використання генеративного ШІ або інструментів, що можуть підтримуватися штучним інтелектом, у створенні художніх творів, заборонено. У деяких випадках у створенні обкладинок може бути дозволено використання генеративного ШІ, якщо автор отримав дозвіл від видавця журналу або редактора і може надати всі необхідні права на використання відповідного матеріалу, та гарантує посилання на контент. Якщо автор не дотримувався цієї політики, то це може бути підставою для відхилення або відкликання статті.

2. Для рецензентів

Рукопис повинен розглядатися як конфіденційний документ, коли дослідника запрошують рецензувати статтю іншого дослідника. Рецензенти не мають права завантажувати поданий рукопис або його частину в інструмент генеративного ШІ, тому що це порушує право власності авторів, а якщо стаття містить особисту інформацію, то може порушити права на конфіденційність даних. Ця вимога поширюється на рецензію оскільки там є конфіденційна інформація. Це є причиною, щоб рецензенти не завантажували свою рецензію в інструмент ШІ, навіть якщо хотять перевірити наявність помилок та читабельність. Редакційна колегія повинна дотримуватись стандартів доброчесності, бо рецензування є основою наукової екосистеми. Це передбачає відповідальність, яку можна покласти на людей. Рецензенти не повинні використовувати технології за допомогою ШІ для сприяння науковому огляду статті, тому що існує ризик що ця технологія приведе до упереджених висновків щодо рукопису. За зміст рецензії відповідальність несе рецензент. Політика редакційної колегії дозволяє авторам використовувати генеративний ШІ в процесі написання перед поданням статті. Щоб виправити граматичні помилки та покращити читабельність.

3. Для редакторів

Рукопис - це є конфіденційний документ. Редактори не мають права завантажувати рукопис в інструмент генеративного ШІ, тому що може порушити конфіденційність та права автора. Ця вимога поширюється на всі повідомлення про рукопис, листи з рішеннями про рукопис та авторів. Генеративний ШІ не повинен використовуватися редакторами, щоб оцінити або прийняти будь-яке рішення щодо рукопису, оскільки критичне мислення необхідне для цієї роботи і існує ризик, що технологія призведе до неправильних висновків. Редактор несе відповідальність за редакційний процес. Якщо редактор підозрює що автор порушив політику щодо використання ШІ, йому необхідно повідомити про це редакційну колегію [9].

2.1. Концепція, тематичне спрямування та формат серії журналістських матеріалів

Для написання тексту штучний інтелект швидко змінює підхід до створення контенту. Ці технології є проривом у сфері контент-менеджменту. ШІ може генерувати тексти різної складності, адаптуючи їх під різні потреби, стилі та теми аудиторії. Він допомагає виконати завдання, редагування та перевірку правопису.

Серед найпоширеніших функцій ШІ для текстів:

- Редагування та перевірка тексту. Знаходження граматичних помилок, покращення стилю.
- Генерування контенту на основі даних.
- Персоналізація. Нейромережа створює контент, який відповідає особливостям цільової аудиторії.
- Копіювання стилістики.
- Написання простих текстів.
- Переклад текстів.
- Автоматичне створення структур.
- Оцінка читабельності.
- Рекомендації щодо покращення тексту.

Ефективність сучасних сервісів залежить від їх використання[10].

Цінність сервісів має такий вигляд:

- Автоматизація рутинних задач. Цей процес використовують без участі людини, для виконання повторюваних задач. Це знижує кількість помилок;
- Класифікація даних. Цей процес систематизації інформації шляхом розподілу за рівнями конфіденційності, темами, форматами;
- Створення текстового контенту;
- Переклад однієї мови на іншу;
- Аналіз ринку та конкурентів для виявлення ключових слів, трендів та стратегій контенту;
- Створення персоналізованого контенту;
- Перевірка правопису та граматики для виявлення помилок[11].

ШІ допомагає кореспондентам у доборі актуальних тем для статей, новин, сценаріїв, а також в аналізі даних. ШІ їх використовують для рекомендацій, шукаючи ресурси для навчання та розвитку журналістів. ШІ допомагає створювати субтитри та розшифровувати інтерв'ю. також використовують для покращення якості відео, його монтування, використовують для ілюстрації контенту, а також для генерування заголовків для своїх текстів. Наразі ШІ є основним помічником, який виконує більшу частину технічної роботи, але тексти за його допомогою не пишуться. Редакція має інструкцію, щодо використання програми на основі ШІ.

Сучасна українська редакція останнім часом частіше використовують ШІ, щоб створювати контент для медіа, бо це полегшує роботу медіа та робить її якіснішою. Дуже важливо, щоб усю створену роботу журналісти перевіряли власноруч, щоб уникнути конфузів або неправдивих фактів. Прозорість - один з важливіших пунктів щодо маркування контенту. Якщо матеріал повністю створений ШІ треба обов'язково про це зазначити. Тоді читач краще зрозуміє який текст є авторським, а де створений за допомогою ШІ. Наразі українські медіа з обережністю використовують ШІ в роботі. З однієї сторони, це про пошук тих

інструментів, які спростять роботу, а з іншого - відповідальність перед читачами. Не варто забувати що в травні 2024 року в Раді Європи ухвалили першу конвенцію щодо ШІ і набув чинності закон що регулюватиме правила у сфері штучного інтелекту. Розроблення за допомогою ШІ, не повинні становити загрози правам людини та бути безпечними. [12].

2.2. Використання ШІ-інструментів у процесі створення текстового та візуального контенту

З'явився новий перспективний напрямок, який спрощує та прискорює процес створення контенту, за допомогою використання неймереж. Вони дозволяють створити відео, так само якби його створювала людина, при цьому зменшуючи час та зусилля. В сучасному світі відео має велике значення для маркетингу, бізнесу, розваг. Створення якісного ролика може бути трудомістким процесом, де необхідно проявити творчий підхід і технічні знання, а неймережі та ШІ спростили цей процес. Існує купа методів створення відео на основі зображень з використанням нейронних мереж. Кожен метод має свої переваги та недоліки. Це все залежить від задачі та цілей.

Для того щоб створити будь-яке відео, необхідно мати сценарій, який потрібно написати самостійно або створити його за допомогою ШІ.

Відео можна створити за допомогою таких платформ:

Pictory.ai: це популярна платформа, яка створена для редагування відеоконтенту із тексту, статей, відеороликів. Він орієнтований на маркетологів, блогерів, вчителів, бо дозволяє швидко створити відеоролики.

Переваги: створення коротких відео з додаванням власних фото та відео, які можна редагувати, наявність субтитрів, великий вибір голосів озвучення.

Designs.ai: платформа, для генерації роликів на основі тексту.

Після того, як написали текст, можна скористуватися цією платформою і вона автоматично створить ролик професійного рівня з анімацією, візуальними ефектами та музикою.

Переваги: можливість редагувати субтитри, додавати власні відео та фото, різні голоси й озвучення.

wellsaidlabs.com: це платформа створює реалістичні голоси в різних програмах, таких як аудиокниги та інші форми цифрових медіа.

Ця платформа використовує найсучасніші методи навчання для створення реалістичних голосів, які важко відрізнити від людської мови, це робить цю програму ідеальною, де важлива природність мовлення.

Переваги: автоматизація, гарна якість звуку, універсальність, швидкість мови, тон та наявність акценту.

murf.ai: дозволяє вибрати генерацію голосу з 20 мов світу.

Перш ніж почати роботу, можна ознайомитися з прикладами озвучення англійською мовою.

Переваги: має понад 120 голосів для кожної потреби на більш ніж 20 мовах. Можна додати музику або відео.

Synthesia.io: найкращий реалістичний генератор відео. Він створює професійні відеоролики з віртуальним аватаром, використовуючи текст. Відео виглядають вражаюче. Можна створити свій власний аватар, який може бути повноцінним ведучим.

Переваги: дуже простий у використанні, великий спектр варіантів налаштування для відеороликів, не потрібен досвід у монтажі, велика бібліотека шаблонів та музичних треків.

elai.io: створення відеороликів із ведучим за лічені хвилини. Спочатку оформлюються слайди поетапно, а потім з'являється аватар, який вміє жестикулювати і вимовляти текст.

Переваги: обирати розмір аватара під свій формат, також можна зробити фон, додавати картинки, наліпки, субтитри.

Послідовність створення відео:

1. Генеруємо сценарій відео.
2. Додаємо до сервісу, де він автоматично монтує відео і додає субтитри.

3. Використовуємо спеціальний сервіс озвучення.
4. Редагуємо відео під свій смак.
5. Створення аватара.

Готове відео можна використовувати для реклами, що дозволить привернути увагу клієнтів та збільшити продажі. Такі відео також використовують для навчання або розваг.

У створенні відеоконтенту можна застосовувати нейронні мережі, що дозволить суттєво покращити ефективність та якість розробки відео. Нейромережа може генерувати відео на основі аналізу даних та навчання моделі, додаючи ефекти та обробляючи зображення. Дуже важливим є той фактор, що можна скоротити час для створення якісного відеоролика і використати його щоб просунути свій бренд.

Отже, за допомогою цих сервісів можна створювати високоякісне відео й розкрити свій творчий потенціал, а також заощадити час та зусилля[13].

2.3. Оцінка результативності та професійної доцільності застосування

ІІІ у створенні медіапродукту

Штучний інтелект проник у всі сфери життя, і без нього не можна уявити наші буденні справи. Ніхто не може запропонувати альтернативні рішення або способи вирішення проблем. Ті люди, які борються з фейками та дезінформацією поява генеративного ІІІ принесла як нові можливості для підвищення ефективності роботи, нові виклики, так і загрози. На сьогодні існує багато корисних інструментів для фахівців з медіа на ринку цифрових застосунків[14]. Центр технологій та комунікацій Deloitte опубліковував інформацію на випередження, в якому повідомили, що в найближчі роки буде активно впроваджуватися штучний інтелект. Для цього розробники повинні усунути недоліки: збалансувати монетизацію, усунути гендерну нерівність, розв'язати проблеми довіри, а також визначити де найкраще використовувати ІІІ в медіа та іграх.

ШІ-агенти здатні виконувати складні завдання, не долучаючи людину. Це є новий рівень штучного інтелекту. ШІ-агент відрізняється автономністю. Людина ставить цілі, а агент визначає як їх досягти.

У чому особливість ШІ-агентів

ШІ-агенти на основі текстових підказок можуть створювати повноцінні програмні продукти, виправляти код, а також налаштовувати моделі ШІ.

Ця технологія може:

- розуміти контекст довкола завдання;
- інтегруватися із програмами;
- керувати іншими автономними системами, враховуючи попередній досвід.

Як працюють ШІ-агенти

ШІ-агенти базуються на великих мовних моделях. Але вони не можуть самостійно ухвалити рішення чи виконувати завдання. Для цього їм потрібні додаткові технології, які дають їм можливість розділяти завдання на окремі частини та діяти автономно.

Де можна використовувати ШІ-агентів

- Вони здатні обробляти найскладніші запити, порівняно з чат-ботами.
- Кібербезпека. Через зростання кіберзагроз, ШІ-агент може виявити кібератаку і цим зменшити навантаження на фахівців.
- ШІ-агенти здатні аналізувати документи та вказувати, чи відповідає компанія законодавчим нормам.
- ШІ-інструменти дають можливість компаніям створювати власних агентів для виконання завдань.

Перспективи розвитку

Інвестори останнім часом вкладають великі гроші у генеративний ШІ. За останні два роки на підтримку стартапів спрямували понад \$2 млрд. Корпорації розробляють власні рішення або ліцензують технології.

Попри зазначений прогрес, ШІ-агентний далекий від ідеалу, бо звичайні чат-боти все ще потребують людського нагляду.

ШІ-агенти мають бути надійними для використання, щоб правильно виконувати роботи. Для цього провадження таких рішень компаніям необхідно подолати традиційні проблеми генеративного ШІ:

- Ненадійність результатів.
- Прогалини в політиці й управлінні.
- Брак експертів.

У найближчі роки споживання потокового відео може змінитися: може зменшитися кількість користувачів, які підписуються на декілька сторінок одночасно.

Потокове відео

Споживання потокового відео може змінитися: аналітики прогнозують зменшення кількості користувачів, які підписуються на кілька окремих сервісів одночасно. У середньому це число сягатиме чотирьох сервісів на одного споживача, тоді як у Європі - лише двох. Попри це, доходи від SVOD можуть далі зростати через підвищення цін, боротьбу з обміном пароллями та запровадження пакетних пропозицій.

В майбутньому ринок потокового відео буде складатися з кількох великих платформ, які об'єднують сервіси в один пакет за меншою ціною.

Створення пакетів, які поєднують підписки та сервіси платформи - є один зі шляхів розвитку агрегації. Це може знизити вартість підписки для споживача в обмін на довгострокові контракти. Для невеликих компаній це можливість спростити собі роботу, передавши на аутсорс більшим компаніям функції залучення й підтримки користувачів, реклами, виставлення рахунків тощо.

Водночас інтеграція платформи дає провайдерам можливість утримати своїх клієнтів і збільшити дохід, що спрощує доступ до контенту, що особливо цінують молоді глядачі.

Зростання цін на SVOD змушує користувачів шукати нові безкоштовні альтернативи. Також збільшується використання контенту на безкоштовних відеоплатформах, таких як YouTube. Перегляд YouTube на телевізорах буде з кожним роком зростати.

Для стабілізації ринку, потрібен перехід до агрегації, тим самим пропонуючи споживачам і компаніям зручності, а також нові джерела доходу і лояльності клієнтів. Але можуть бути й ризики. Існують три потенційні стратегії для SVOD-компанії, зокрема:

- Повна автономія.
- Роль агрегатора.
- Продавець контенту. Інші гравці можуть повернутися до перевіреної стратегії: створювати контент для продажу за найвищою ціною. Це знижує витрати й допомагає компанії зосередитися на створенні більш кращого та якіснішого продукту.

ШІ в кіноіндустрії

В кіноіндустрії сучасні інструменти ШІ, активно використовуються без обмежень. За прогнозами Deloitte, кіностудії у США та ЄС використовують ШІ дуже обачно.

Інтеграція ШІ дає змогу оптимізувати витрати кіностудіям та знизити ризики. Наприклад:

- Створювання прототипів сценаріїв і діалогів.
- Працювати з дизайном персонажів.
- Надавати цифрових двійників.
- Працювати з архівами.

Щоб зменшити юридичні ризики на підписанні договорів з акторами прописують положення про використання ШІ-інструментів, щоб мінімізувати юридичні ризики. Хоча ШІ відкриває нові можливості для компанії.

ШІ поступово інтегрується у великі компанії, а саме в студії, щоб зменшити витрати та підвищити продуктивність і покращити взаємодію із клієнтами. Згідно

з дослідженням Deloitte, 42 % керівників компаній назвали головною перевагою ІІІ підвищення ефективності та зниження витрат, а 58 % відзначили інші вигоди (інновації, покращення продуктів і послуг, зміцнення відносин із клієнтами).

Хоча генеративні моделі досягли значного прогресу, їхні можливості ще не відповідають стандартам Голлівуду: надреалістичні зображення можуть виглядати дивно через надмірну деталізацію, а сучасні моделі здатні створювати лише короткі кліпи без цілісної сюжетної лінії. Ці обмеження менш критичні для авторів контенту в соцмережах, де популярні короткі відео.

Чи зможуть студії створювати власні ІІІ-моделі

Приватні моделі генеративного ІІІ, пов'язаних із публічними рішеннями можуть уникнути ризиків, але це вимагає значних ресурсів, таких як:

- Вартість.
- Кадри.
- Швидкість оновлень.

Через ці чинники студія може зосередитися на партнерствах з іншими компаніями. Це дає можливість створити унікальний контент з авторськими правами.

Відомі студії, які мають велике портфоліо контенту, активно захищатимуть свої права на власність через юридичні позови проти використання контенту для навчання публічних моделей ІІІ й регулювання, аби моделі ІІІ доводити, що їхні навчальні набори не порушують авторські права.

Великі студії, будуть уникати публічності каталогів й обиратимуть партнерів більш менших компаній, але які можуть захистити моделі на основі їхнього контенту.

ІІІ та кібербезпека

ІІІ створює зміни в регулюванні, послаблює захист й появляються нові типи атак. Зловживання технологією, особливо під час війни може стати стратегічним питанням.

Останнім часом штучний інтелект використовують у кібератаках і з кожним роком їх стає більше. Зловмисники в своїй діяльності розпочали використовувати ШІ для атак зі шкідливим програмами.

Штучний інтелект як інструмент захисту

Не дивлячись на те, що ШІ несе в собі загрозу загрози, їх всеодно використовують в кібератаках. Наприклад, вони можуть допомогти при створенні захисних алгоритмів. Де-які компанії вже впроваджують ці додаткові механізми захисту. Це можуть бути цифрові водяні знаки.

Техкомпанії часто використовують захист від шахрайства або маніпуляцій. Це можуть бути будь-які невідповідності у відео- та аудіоконтенті, ознаки яких не характерні для людини.

Існують інструменти штучного інтелекту, який знаходить контент створений з їхньою допомогою. Але вони не можуть їх виявити.

Загальний ШІ з кожним роком стає все більш інтегрованим у компаніях, які займаються безпекою впровадження ШІ. Компанії мають бути дуже обережними, коли передають персональні дані свої або чужих клієнтів іншим людям.

Компанії, які займаються проєктуванням, розробкою мікросхем та фахівці з кібербезпеки можуть виявляти потенційну крадіжку інтелектуальної власності та кіберпорушення на рівні мікросхем. Вони можуть працювати з іншими компаніями, які беруть участь у виробництві певного продукту, щоб знайти ширші загрози, які впливатимуть на мікросхеми. Розробники повинні співпрацювати з компаніями, які займаються різним проєктуванням та комп'ютерним інжинірингом.

Смартфони стають платформою для ШІ

Спираючись на опитування Deloitte Connected Consumer Survey, можна сказати, що більшість споживачів зацікавлені в придбанні ПК із підтримкою ШІ. Третина респондентів, які проживають у США із задоволенням оновлять свої ноутбуки чи ПК та погодяться на те, що генеративні мікросхеми ШІ прискорять їх бажання придбати нову покупку. Deloitte вважає, що приблизно половина річних

продажів ПК становлять індивідуальні споживачі. Наразі, корпоративні покупці не можуть визначитись щодо того, яку модель співпроцесора штучного інтелекту на ПК буде більш корисним для бізнесу.

Основними споживачами є більш продвинута молодь, яка адаптує свій пристрій до нових операційних систем і новітніших процесорів, які вживляють генеративний ШІ у смартфони, пов'язані з придбанням сучасних пристроїв і вже інтегрованими в них функціями генеративного ШІ.

Ці нововведення ШІ по-різному впливає на споживачів, тому що це залежить від віку та ринку. У США тільки декілька відсотків користувачів планують змінити смартфон, в якому б була функція генеративного ШІ. Проте молодь має набагато більший відсоток, тому що вони йдуть в ногу з часом і їм це цікаво.

Виклики й можливості

Операційна система для смартфонів постійно змінюється, а також їх наступне покоління змінює відношення користувачів із пристроями. Це може відбуватися через:

- активний пошук;
- персоналізовані асистенти.

Хоча покращення ШІ має свої складнощі, а саме:

- Великі витрати.
- Захист даних.
- Енергоефективність.

В найближчому майбутньому смартфони стануть «інтелектуальними» і більш «розумними». Вони зможуть передбачити потреби користувачів, і діяти як персональні асистенти, аналізуючи їх поведінку.

Але також у використанні ШІ на смартфонах можуть бути свої нюанси: заплутати користувачів на такий нюанс можуть впливати різні фактори: генерування неправдивої інформації, споживання батарей, витрати інтегрованими моделями.

Для того щоб покращити довіру компаніям потрібно:

- Зміцнити безпеку даних.
- Забезпечити простоту управління.
- Комунікувати прозорість.[15].

Висновок до розділу 2

В 2 розділі бакалаврської роботи було проаналізовано практичний інструментарій штучного інтелекту, що трансформує сучасний редакційний цикл. З цього розділу можна підбити підсумок, що інтеграція штучного інтелекту в медіапроцеси не замінює фахівця, а трансформує його роль, підвищуючи вимоги до технічної грамотності та критичного мислення в умовах цифровізації галузі.

ВИСНОВКИ

В ході бакалаврської роботи було проаналізовано специфіку та ключові вектори впровадження інструментів штучного інтелекту в редакційну діяльність сучасних цифрових медіа, а саме: трансформація редакційного циклу, тобто те, що штучний інтелект перестав бути футуристичним концептом і став невід'ємним компонентом медійного виробництва. Його використання охоплює всі етапи: від збору інформації та аналізу великих масивів даних до автоматизованої генерації контенту, дистрибуції та взаємодії з аудиторією. Це дозволяє медіа суттєво скоротити час на рутинні операції та зосередити людський ресурс на глибокій аналітиці та розслідуваннях. Сучасний редакційний цикл більше не є лінійним процесом, керованим виключно людиною. Дослідження підтвердило, що використання технологій обробки природної мови та великих мовних моделей дозволяє медіа переходити до моделі «журналістики реального часу», де швидкість реакції на інфопривід вимірюється за лічені секунди.

Функціональна диференціація інструментів, також доведено, адже інструменти ШІ в медіа доцільно класифікувати за сферами впливу, а саме: текстова генерація та редагування, мультимедійне виробництво, аналітика та дистрибуція тощо.

Етико-правові виклики також грає невагому роль у цій справі, адже дослідження виявило низку критичних ризиків, серед яких: проблема «галюцинацій» ШІ (генерація недостовірних фактів), етична неоднозначність використання дипфейків та складність визначення авторського права на автоматизований контент. Також не менш важливу роль грає перспектива розвитку, тобто майбутнє цифрових медіа саме залежить від гармонійного симбіозу технологічної потужності ШІ та журналістської етики. Конкурентну перевагу отримують ті редакції, які зможуть інтегрувати ШІ для масштабування контенту, зберігаючи при цьому унікальний авторський голос та довіру аудиторії. Підбиваючи підсумки, можна стверджувати, що штучний інтелект не знищує

журналістику як інституцію, а трансформує її у більш високотехнологічну та адаптивну галузь.

Проте успішність цієї трансформації безпосередньо залежить від готовності редакцій розробляти внутрішні етичні кодекси використання алгоритмів, інвестувати в навчання персоналу та залишатися вірним стандартам об'єктивності та точності, які є фундаментом журналістської професії.

Практична значущість проведеного дослідження полягає у можливості використання його результатів для розробки стратегій цифрової трансформації українських медіа, створення навчальних програм для студентів журналістики та формулювання редакційних політик щодо етичного використання штучного інтелекту

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ІІІ в управлінні вимогами: методи, процеси та інструменти
// [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://visuresolutions.com/uk/alm-guide>
2. ІІІ в медіа: як світові редакції використовують штучний інтелект // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mezha.ua/>
3. Рекомендації з відповідального використання ІІІ у сфері медіа // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://dslua.org/>
4. Що таке штучний інтелект простими словами? // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://biznestrendy.com.ua/>
5. Епоха штучного інтелекту: як журналістиці пристосуватися до змін // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://detector.media/>
6. Еволюція мовних моделей: коротка історія ChatGPT і його попередників // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.chatgptacademy.online/>
7. Топ-10 ІІІ для роботи, навчання і творчості // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://pravdatutnews.com/>
8. Штучний інтелект змінює світ: шанси і виклики для України // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://svit.kpi.ua/>
9. Політика щодо використання ІІІ та технологій з підтримкою ІІІ // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://perspectives.pp.ua/>
10. Підбірка інструментів для написання тексту на основі ІІІ // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://proit.ua/>
11. Як штучний інтелект змінює роботу з контентом та бізнес-процеси // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mezha.ua/>
12. Штучний інтелект у редакціях: корисний помічник чи загроза для журналістики // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://imi.org.ua/>
13. Як зробити відео за допомогою нейромережі "під ключ" // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://cases.media/>

14. Ефективний фактчекінг за допомогою ШІ: рекомендації StopFake // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://www.stopfake.org/>

15. Свій агент у кишені. Як ШІ вплине на медіа, відео й технології: цифри та прогнози від Deloitte // [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://mediamaker.me/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Інструкція користувача та інтерфейс онлайн-генератора зображень Ideogram AI

Послідовність дій для генерації графічного контенту за допомогою платформи Ideogram AI:

1. Ввести текстовий опис: у відповідному полі вводу сформулювати детальний текстовий запит для зображення, яке необхідно створити;
2. Налаштування стилістики: обрати бажаний стиль або формат майбутньої ілюстрації;
3. Генерація та результат зображення: запустити процес створення зображення штучним інтелектом та завантажити готовий файл на локальний пристрій (скріншот)

Алгоритм роботи та інтерфейс нейромережі Synthesia

Етап створення відеоконтенту із використанням цифрових аватарів у середовищі Synthesia:

1. Вибір цифрового ведучого: обрати ІІІ-аватара, який найбільше відповідає тематиці та настрою відео проєкту;
2. Текстове наповнення: ввести або імпортувати текст, який ІІІ аватар має озвучити за допомогою технології Text-to-Speech;
3. Налаштувати фонове зображення, обрати фірмовий стиль, додати титри, геометричні фігури та інші графічні елементи;
4. Згенерувати готовий відеоролик та завантажити його у потрібному форматі (скріншот).